

re intézett demarsával, illetékes kormánykörök meg vannak győződve, hogy Románia elégtételt fog kapni. (Rador.)

ORADEAMARE. Ma délelőtt Bucurestiből ideérkezett hírek szerint a bucaresti magyar követség megkezdte a vizumok új-

ból való kiadását. Ezzel egyidőben érkezett hírek szerint a budapesti román követség is megkezdte a vizumozást. (Rador.)

CLUJ. (Kolozsvár.) A magyar követség kolozsvári kirendeltsége közli, hogy máától fogva újból adnak vizumokat. (Rador.)

A magyar kisebbség hitvallása.

(Sándor József képviselő parlamenti beszéde.)

Irtunk arról, hogy Sándor József magyar képviselő a parlament legutolsó ülésén nagyhatású beszédet mondott. Sándor József nagy figyelem és folytonos taps és éljenzés között a következő beszédet mondotta:

— Egy tengerész közmonddása szerint a parton ülnek a legjobb kormányosok. Mi, romániai magyarok, nem a parton ülünk, hanem a zajgó tengeren evezünk. E tenger egyik evezőjeként és a Magyar Nemzeti Párt tagjai gyanánt, kötelességem ez ünnepies pillanatban felszólalni és elmondani, a mi politikai hitvallásunkat. Elmentünk Gyulafehérvárra az Ur Jézus Krisztus ama parancsa szerint, hogy add meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené. Megadtuk a királynak az övét és követeljük Istennek, ami az Istené. Ami Istenünk természetét szerint a romániai Magyar Nemzet, ami hajunk. Fajszereztünk hitvallását letettük ama deklarációban, melyet a koronázás alkalmával a királyhoz benyújtottunk. Fundamentális pontja ennek, hogy *mi nemzeti individualitásnak, közjogi alanynak tartjuk magunkat,*

A divide et impera elvét mi elavult, ókori eljárásnak tartjuk, s mint magyarok ellenállunk, hasonló törekvésnek évszázadokon át még a Habsburg monarchiában is. Ha önök elismerik a mi politikai hitvallásunkat, bennünk őszinte és becsületos polgárookra fognak találni.

Sándor József beszédét folytonos taps szakította meg és a végén az összes miniszterek a képviselőkkel együtt zajosan megéljenztek és megtapsolták, a szónoknak minden oldalról sokan gratuláltak. Ez volt az első hitvallás a román parlamentben a magyar kisebbség alapvető követelése mellett.

inkább kíváncsian, mint bizalmatlanul. Már nem látom a tulpartot, a homály csak sejtetni enged az erdő körvonalait. Böregerek cikázának és mint hulló csillagok kékes-zöld tüzcsovát rajzolnak a repülő fénybogarak.

Ekkor megloccsan a folyó tükre. Közvetlen alattam fodrot vet a víz — állat mászik ki a habokból. Előre nyújtja kigyófejét, majd kivonszolja víztől csepegő nagy testét. Egy teknősbéka. Öreg gyerek lehet, páncélja akkora, mint egy kocsikerék. Teljes biztonságban tudja magát. Esetlenül mászik a sásig, halkán füttyentve tépi le a szájakat. Majd bemegy a nagylevelű bünti közé; — többet nem látom, de még soká hallom teknője surlódását.

— Enyhe szél támad, s téován bókolkak a fák lombjai. Ez az esti szellő. Mintha minden élő sóhajtna adna hálát az eget urának, hogy a napi forróság után beállt az enyhe est. A tulpart fái fölött ezüst tányérként jelenik meg a teli hold. Hideg sugarai mindent gyémánt-porról hintenek be; s mintha a fénytől elrettennének a fénybogarak — ayugovóra térnek,

Kis mécesestűkre már nincs szükség. Ujra megloccsan alattam a folyó. A víz magasan felszökell s a mélyből előtűnik egy sötét test. Megösmérem rögtön — dacára a homálynak — ez egy öreg viziló. De nincs egyedül, mellette egy kis, még szopós csemetéje. Az öreg hatalmasan prüszkölve sugárként fújja ki orrából a vizet, a mely gyémántesőként borítja be mindkettőjüket — és szeretetteljesen dünyögve tolja orrával feljebb a zátonyra a kicsikét. Mi történik most itt. Az anya bizalmatlanul fülel, vizsga szemmel körültekint — de nem hall, nem lát semmit. Ez megnyugtatta. Lassan oldalára dül — s a következő pillanatban tudtam, mi fog itt történni. Azt hallottam, hogy a viziló a vízben nem bírja szoptatni kicsinyét, s hogy e kötelességének eleget tehessen, ki megy a szárazra. Én voltam az a szerencsés, kinek alkalma adódott vizilóék gyermekszobájába betekinteni. A kis viziló rögtön megtalálta az éltető forrást s hangos rőfögés között dőfődte az anyját, ki az anyaság boldogító érzésétől áthatva kéjesen hunyta be szemét. Az éj csendjét csak a

A nyugtalan Szerbia.

LONDON. A fascista kormány kinevezése a londoni lapok szerint a jugoszláv politikában élénk nyugtalanságot okozott. A lapok az olasz háború lehetőségeiről írják. Susakban a fascisták és a délszlávok között összeütközés volt. A délszlávok parancsot kaptak a visszavonulásra. A helységet a fascisták megszállták. Rómában ezeket a híreket a leglátározottabban cáfolják. Mussolini kijelentette, hogy a híresztelések alaptalanok mert Olaszország senkivel sem akar háborút. Sforza párisi követ lemondása után Frascati berlini követ is el akarja hagyni helyét. Mussolini Sforzához a következő táviratot intézte:

— Az ön lemondását barátság falannak és nem helyénvalónak tekinthetem. Programom nem bosszuérzésen alapul, amint ön véli. Felszólítom, hogy hivatalát továbbra is lássa el és ne okozzon a kormánynak nehézségeket

Coriera de Sera jelentése szerint Sforza visszalépése ügyében fegyelmi vita lesz, mert Mussolini azt fegyelmi vétségnek tekintti. A milánói fascista parancsnokot Rómába hívták, ahol Mussolini sajtófőnökké nevezte ki.

RÓMA. Mussolini a külügyi miniszterium ügyeinek vezetését átvette. Mussolini Schanzer eddigi külügyminiszterrel hosszabb megbeszélést folytatott. Ezután Hughesnek, az Amerikai Egyesült Államok külügyi államtitkárának táviratot küldött, amelyben annak a reményének adott kifejezést, hogy Amerika és Olaszország úgy gazdasági, mint szellemi téren továbbra is barátságos együttműködésben maradnak.

RÓMA. Az összes kommunista képviselőket fogságba vetették. Több városban teljesen szétrombolták a munkáskamarákat és a kommunista pártelhelyiségeket. Így

többek között Rómában is. Mussolini a legerélyesebben lépett fel a szerteszét csavargó fascistákkal szemben, akik semmiféle hajlandóságot nem mutatnak arra, hogy leszereljenek. A fascista kőlöntvények tagjai Rómába való bevonulásuk után számos kihágást követtek el. Az angol és az amerikai konzulátusokat arra kényszerítették, hogy olasz zászlót tüzzenek ki épületeikre. Az éjszaka folyamán Mussolini rendelkezésére harmincezer fascista kivonult Rómából.

Szigoru megtorlást.

Sándor görög király haláláról.

Emlékeztet még, hogy a most immár másodszor elűzött Konstantin görög király Görögországból való első távozása után legidősebb fia, Sándor vette át az uralkodást, mint Sándor görög király. Sándor azonban nem sokáig uralkodott, mert a görög trón elfoglalása után nemsokára rejtélyes módon elhunyt. Akkor a lapok sokféle kombinációt fűztek a király titokzatos halálához. A legvalószínűbbnek látszó és legtöbbet kolportált hír az volt, hogy Sándor király kedvenc majának áldozata lett. Ugyanis volt a királynak egy majma, amelyet nagyon szeretett és ez megveszett. A veszett majom a parkban sétáló királyra vetette magát, megharapta és Sándor király állítólag a majom harapása következtében halt meg. Most az Athénban megjelenő Elefterion Vima című lap ismét foglalkozik Sándor király titokzatos halálával. A királyról írott cikkében azt állítja, hogy a király hanyag és büns mulasztás következtében halt el. A lap szigorú vizsgálatot követel annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség és követeli, hogy a bünsökkel szemben szigorú megtorlást alkalmazzanak.

szopás okozta csámcsogás zavarta.

— Ijedten rándulok össze. A majomcsalád rikácsolva ordít és dühödten rázza a fa galyait. Mint ha azt rikoltaná: Vigyázatok el-lenség közelit! Most már tudtam, hogy a családi idyllt veszély fenyegeti, de nem hallottam semmi neszt. Szemeim fájtak a megerőltetéstől, s amint kutatva lepillantok a vízmosás sötét fenekére, kibontakoznak előttem egy hatalmas leopárd körvonalai. Hát itt az ellenség. Ő is meghallotta esti kőborlásában a kicsiny csámcsogását. Ő — ő tudta jól tapasztalatból, mi játszódik itt le. Macskaszzerűen, fejét lesuntya két mellső lába közé, — hasával a homokot érte — zöld szemét szinte világitottak és merően a kicsikét nézte. Én nem használhattam fegyveremet, mert féltem, hogy észreveszi a mozdulatot. Szivdobogva lesem a bekövetkezendőket.

— A rabló mintha a távolságot becsülné. Merev mint egy szobor, csak a farka mozog ingaként. Ugy látszik, a becslés javára ütött ki. A következő pillanatban kilőtt tíz hurjaként óriási szökéssel szinte

repül a békés család felé. A gyantlan, szopó viziló hátába vágja karmait s a még puha agyába mélyeszi fogsorát. Szemeit lehunyva — semmivel nem törődve kéjesen szürcsöli a vért és agyvelőt.

— Néma csend. Az anya észreveszi, hogy kicsinye nem szorpi. Pislogva oda néz. Megriad. Idő kell, míg kis agyvelejével átérti a történeteket. Maga mellett pillantja meg halálos ellenét. Szeme a bosszu gondolatától zölddé válik. Az öt tonna súlyú állat egy sóhaj kíséretében feláll. Először egyik lábát, majd egész testsúlyát ráveti a rablóra. A néma éjben egy irtózatoss ordítás, csontok ropogása hallik — s ezzel a Havvasch-parti tragédia be van fejezve. A viziló szomorúan dünyög, orrával egyszer-kétszer hívogatólag megböki holt kicsinyét — majd midőn látja, hogy az nem mozdul, egyet ordít, s lassan beleereszkedik a vízbe. Nemsokára messziről hallani panaszos ordítását. És a hold ezüstös sugaraival gyógy fátvillal borítják be a két egymás mellett békésen szunnya-dó tetemet: az afrikai burzson az afrikai nátil hulláit

Mussolini hazaküldi katonáit.

(A faszisták tovább rendelkeznek. — Az új kormány nem akar háborút)

CHLASSO. Mussolini kiadta a rendeletet, hogy a faszisták szereljék le. Azt mondja, ez az utolsó ténykedése mint faszista vezérnek, ezentúl csak miniszterelnök lesz. A faszisták elérték céljaikat, nincs szükség többé faszizmusra, mert most az államhatalom és a faszizmus egy és ugyanaz. Rómában és néhány vidéki városban már meg is kezdődött a faszisták leszerelése, több helyen azonban a faszisták rakoncátlanok és rendelkeznek. Így Rómában behatoltak két kommunista vezér lakásába és azokat széjjelrombolták. Fiuméban a „Tribuna” igazgatóját a legionisták az utcán elverték. Rómában behatoltak az újságírók klubjába és ott is mindent széjjelzuztattak. Hír szerint Nitti, lakásán is garázdálkodtak és onnan iratokat és kéziratokat vittek el. Nittit letartóztatták.

RÓMA. Mussolini egyre adja ki az új rendeleteket, amelyekből bajtársi hangon, hol fenyegetőzve rendre hívják fel a faszistákat. Mussolini úgy látszik most már inkább a katonaságra és a rendőrségre szeretne támaszkodni. Erre van az egyik felhívása, amely különösen a katonákat szól. Utasítja a faszistákat, ne vegyék el a katonáktól a kasszákat, a fegyvereket és a municiót, a kasszákat a katonaság sérthetetlen menedékhelyének kell tekinteni. Igazi faszista nem fogja a szent mozgalmat kompromittálni. Hasonló felhívásokat bocsátott ki a nacionalisták szövetsége, amely rámutat arra, hogy most már faszista a miniszterelnök, a rendes államhatalom alá van rendelve ennek a faszistának, aki ez ellen a rendes államhatalom ellen vét, a faszista miniszterelnök ellen vét. A faszista Olaszország tehát, úgy látszik, még messze van a rendtől, ellenkezően, minden arra vall, hogy csak most kezdődnek a forradalmi gyermekbetegségek. A kedvezőtlen hírek elbírálásánál tekintetbe kell venni még azt is, hogy táviró, telefon, posta, újságok, minden faszista cenzúra alatt áll.

PÁRIS. Mussolini Milánóból Rómába utaztatva a Chicago Tribune munkatársa kísérte. Ez alkalommal kijelentette Mussolini, hogy a faszisták programjában nincsen semmiféle sovínista terv. Olaszországnak benn és kívül békességre van szüksége. A faszisták kormánya nem gondol háborúra és nem szándékozik összeütközést támasztani sem Jugoszláviával, sem bármilyen más állammal. A faszistáknak az az ambíciójuk, hogy erős, munkás, derék népet faragjanak az olaszokból.

PÁRIS. Gróf Storza párisi olasz nagykövet lemondott.

BUDAPEST. A budapesti olasz

követség a következőket közli a Magyar Távirati Irodával: Amak öröme, hogy a faszistamozgalom eredményeképpen a krízis megoldódott, október harmincegyedikén nagy tüntetések voltak Rómában. Mussolini a Villa Borghese tágas sétányain felállított százezer főnyi faszistahadsereg fölött szemlét tartott. Később egy 300.000 főnyi polgárokból álló tömeg élén faszistalégiók vonultak fel a Kvirinál előtt, hogy III. Viktor Emánuel királyt éltsék. A király, akinek a kíséretében Diaz hadügyminiszter és Thon de Revel tengerészeti miniszter voltak, végignézte a felvonulást. A királyi szemle után a faszista csapatok teljes rendben, különvonatokon visszautaztak állomáshelyeikre. Az országban teljes a nyugalom.

BELGRÁD. Avala olasz ügyvivő ma megjelent Nincsis külügyminiszternél és biztosította a minisztert arról, hogy az új olasz kormány az összes szomszédállamokkal fenn kívánja tartani a jó szomszédi viszonyt. A minisztertanács mai ülésén különben behatóan foglalkozott a külpolitikai helyzettel abból az alkalomból, hogy Olaszországban a faszisták jutottak uralomra. A Pravda szerint még nem tudható, hogy milyen lesz az új olasz kormány ma-

Áthelyezték a kat. főgimnázium két pap-tanárát.

Aradi minorita gimnázium-igazgató Szilágyosmlyón. — Rendi okokból történt az áthelyezés? — Mit mond Zima Tibor képviselő?

Néhány nap óta kering már az a hír Aradon, hogy az aradi katolikus főgimnázium két minorita-rendi tanárát hirtelen elhelyezték Aradról. Az elhelyezést különféle képen kommentálták. A távozó paptanárok már tegnapelőtt elbúcsúztak osztályaiktól és az intézet től és azóta nem tartottak előadásokat, bár még ma is Aradon vannak. Balogh Endre az egyik távozó minorita-tanár, a latin nyelvet tanította oly eredménnyel, ahogyan ezt a nehéz holtnyelvet csak nagyon kevés, kiváló pedagógus tudta elsajátíttatni a tanulókkal. A másik áthelyezett paptanár Gogl Dezső ritkaképzettségű, nagy tudású tanárú, a természetrajzot tanította Aradon egy éven keresztül. Csak az elmúlt tanévben lépett az aradi katolikus főgimnázium kötelékébe.

Az áthelyezéssel kapcsolatosan elterjedt különféle hírek miatt az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Fischer Aladárt, az aradi katolikus főgimnázium igazgatóját, aki a következőkkel okolta meg a két minoritanár távozását:

— A szilágyosmlyói minorita gimnázium igazgatója, Köhalmi Mihály nemrégiben éles támadást intézett a román kormány ellen

gátartása azzal a rapallói szerződéssel szemben, amely a dalmáciai és a fiumei helyzetet Jugoszláviával megelégedésre rendezte. — Mindenekefölött azonban számolni kell azzal a ténnyel, hogy a faszisták a kormányrajutással felelős egyénekké váltak.

RÓMA. A faszisták kiáltványokat ragasztottak ki a városban, amely a következőket mondja: A győzelem a miénk, minden egyéni akció felesleges. A középületek ellen irányuló támadásokat úgy tekintjük, mintha azokat Mussolini ellen intézték volna. A faszisták négyes tanácsa felszólította pártbíveit, maradjanak lakóhelyükön. A Róma határában belül koncentrált faszistákhoz külön utasításokat intéztek. Az a külön kiadásokban közzétett bejelentés, hogy a faszisták este bevonulnak a városba, nem bizonyult valósnak. A hangulat Rómában nyugodt, bár izgott. A munkásnegyedekben elszórtan összeütközésre került a sor. Az Il Paese, az Epoca, az Il Mondo és a kommunista Azione nem jelenhetnek meg.

MILANO. A Corriere d'Italia, az Avanti és a Giustizia megjelenését megakadályozták. A faszisták egy csoportja megrohanta az Avanti épületét, mire a katonaság löött és a tömeget visszaszórtotta. Hat katona és hat faszista megsebesült.

egy offan lapban abból az alkalomból, hogy intézetének épületéből rekvirálni akartak. A cikk súlyos kritikát és erős kifejezéseket tartalmazott és Mateu államtitkár, a kolozsvári kultuszresszort vezetője az államra nézve sértőnek tartotta a cikket, vizsgálatot és elégtételt követelt. Emiatt Köhalmi fel kellett függeszteni és vizsgálatot indítottak ellene. A minoriták tulajdonát képező szilágyosmlyói katolikus gimnáziumban most az a helyzet állott elő, hogy egyetlen minorita tanárunk sem volt. Köhalmyn kívül csak Feri V. Vilmos minoritarendi pap tanított az intézetben, de neki csak hitoktatásra van képesítése, más tárgyat nem taníthatott. A szilágyosmlyói gimnáziumhoz kétszázéves tradíció fűzi a minoritákat, az intézetet nem engedhették ki a kezükből és mivel máshonnan nem helyezhettek senkit sem Szilágyosmlyóra, az aradi katolikus főgimnázium két minorita tanárát Gogl Dezsőt és Balogh Endrét nevezték ki. Köhalmi Mihály helyére az intézet igazgatásával Gogl Dezsőt bízták meg. Az áthelyezések rendkívül súlyos helyzetet teremtettek az aradi katolikus főgimnáziumban, mert nagy nehézséget okoz a két kiváló tanár pótlása. Amely bizonyos,

hogy helyükre nem kapunk hasonló kvalitású tanárokat. De bármennyire sajnáljuk is a két paptanár távozását, nem tehetünk ellene semmit, mert fontos rendi érdekek tették ezt szükségessé.

Munkatársunknak alkalma volt Gogl Dezső és Balogh Endre minoritarendi tanárokkal beszélgetni át helyezésükről, akik igazolták Fischer Aladár gimnáziumi igazgató nyilatkozatát és távozásukra vonatkozólag a következőket mondták:

— Szombaton utazunk el új intézetünkhöz és azt hisszük, hogy áthelyezésünk nem végleges. — Amennyiben Köhalmi Mihály igazgatót a vizsgálat tisztázza és ismét elláthatja az intézet vezetését, akkor talán ismét visszatérhetünk Aradra. Áthelyezésünknek csupán minorita-rendi érdekek az oka és ezek rendkívül fontosak. Az áthelyezésről szóló határozatot a minorita rendfőnökség hozta.

Az Aradi Közlöny munkatársa még felkereste dr. Wild Endrét is, aki a minorita rendfőnöki teendőket végzi és a két paptanár áthelyezéséről szóló rendeletet aláírta. A delegált rendfőnök éppen lakbér emelési tárgyalásokat folytatott, amikor munkatársunk a szobájába lépett. Érdeklődésünkre nem volt hajlandó felvilágosításokat adni ez ügyre vonatkozólag és kijelentette, hogy az áthelyezések oka nem tartozik a nyilvánosság elé.

Kérdést intéztünk Zima Tibor országgyűlési képviselőhöz, aki annak idején sokat járt el a katolikus főgimnázium ügyében. Zima Tibor a fentiekkel szemben a következőket mondotta:

— A dolog másként áll, mint ahogy önöket informálták. Biztosan tudom, hogy a szilágyosmlyói gimnázium, ahol eddig csak az igazgató volt minorita, nem igényli a két aradi tanárt, akiknek oda-helyezése pótolhatatlan veszteséget jelent az aradi katolikus főgimnáziumra. Nem igényli őket a szilágyosmlyói gimnázium ama egyszerű oknál fogva, mert ennek az iskolának napjai meg vannak számlálva. Ennek az iskolának anynyi növendéke sincs, mint amennyi mellett a magyar uralom alatt engedélyeztek iskolát. Természetes, hogy a román közoktatásügyi kormány még kevésbé engedélyez olyan iskolát, amelynek mindössze 130 és egynehány növendéke van. A szilágyosmlyói iskolának nem használ a két aradi tanár áthelyezése, ellenben az aradi katolikus főgimnáziumnak ártalmára van, mert nem tudja őket pótolni.

— Az áthelyezésnek személyi okai vannak. Az új rendfőnök sem miféle intervencióra nem hajlott. Eljártam nála én is, aki annak idején sokat fáradtam a gimnázium érdekében. Eljárt nála a tantestület, felkeresték küldöttségileg a szülők is. Nemcsak, hogy nem volt hajlandó elállni rendelkezésétől dr. Wild Endre hanem még meg is

szigorította intézkedését és arra kötelezte a két tanárt, hogy 24 óra alatt távozzanak új állomáshelyükre. Ebben az intézkedésben félreismerhetetlenül dr. Wild Endre ideiglenes provinciális gyűlölködését látom egyrészt az iskolával, másrészt a minorita-rend diplomás tagjaival szemben. Ilyen körülmények között jogos aggodalommal lehetünk eltelve az iskola jövője iránt annál is inkább, mert az új éra alatt az iskola felekezeti békéje és összhangja is megbomlott.

Vilmos császár

esküvő kihirdetése . . .

Doornban a polgármesteri hivatal hirdeti tábláján — mint Hágából táviratozzák — már ki van függesztve a volt császár esküvőjének kihirdetése. Így hangzik:

Hirdetés. Doorn község anyakönyvvezetője ma szombaton 1922 október hó 21-én déli 12 órakor ennek a hirdetésnek a kifüggesztésével következő házasságkötést teszi közzhírré: A vőlegény neve: **Ófelsége Vilmos Frigyes Albert II.** Vilmos néven a német birodalom és császára és porosz király, 63 éves, **foglalkozás nélkül**, doorni lakos, özvegy, néhai neve: **Ófelsége Augustia Viktória császárné és királyné**, született schleswig-holsteini hercegnő. Az apa neve: **Ófelsége Frigyes Vilmos Miklós Károly, III.** Frigyes néven. Német birodalom császára és Poroszország királya. Az anya neve: **Ófelsége Viktória Adelheid Mária Lujza**, Német ország császárnéja és Poroszország királynéja, szül. nagybritanniai s irországi hercegnő. Mind a két ten elhunytak. A menyasszony neve: **Főméltóságú Reuss Hermína hercegnő**, Reuss hercegi család idősebbik ágából, 34 éves, foglalkozása nincs, lakik a sziléziai Grünbergben, özvegy, néhai: **György Lajos Vilmos Ágost, Schönaihercege**. Az apa neve: **XX. Henrik herceg**, a Reuss-hercegség idősebbik ágának szuverén fejedelme. Az anya neve: **Ida schönburg-lippe hercegnő**. Mindakettlen meghaltak. **G. W. Ruilenbeck**, anyakönyvvezető.

Belga képviselők körében megütközést keltett, hogy a doorni polgármester a házassági hirdetésben az egykori uralkodót „Ófelsége II. Vilmos császár és király”-nak nevezi. Hainaut belgiumi választókerület képviselője emiatt meg fogja interpellálni a külügyminisztert s azt a kérdést akarja hozzá intézni, hajlandó-e a brüsszeli kormány a hágai kormányt aziránt megkeresni, hogy világossítsa fel a doorni polgármestert a város új lakójának mostani társadalmi állása felől.

BERLIN. A szociáldemokrata Vorwärts jelentése szerint Vilmos volt német császár hétszáz briliánsból álló diadémot adott nászajándékkul menyasszonyának. A diadém értékét nyolcszázmillió márkára becsülik.

Az aradi Petőfi és a többiek.

(Ferenczy Zoltán nyilatkozata az Aradi Közlönynek. — Egy levél Nagyhalmágyról. — Petőfi István két felesége.)

Nemcsak Erdélyben, az erdélyi magyar lapok keretein belül, hanem Románia határain túl is élénk feltűnést keltett az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megjelent interjú, amely arról számolt be, hogy itt Aradon él Petőfi Sándor öccsének, Istvánnak egyik közeli leszármazottja. A cikket mi már akkor az óvatos újságról: *judicium mértéke mellett irtuk meg és odakonkludáltunk, hogy mi csak felfedeztünk, de bizonyos irodalmi egyesületek, Petőfikutatók és hivatalos irodalmi faktorok kötelessége lesz a cikk egyes adatainak és a Petőfi István családi viszonyainak kombinatív eshetőségeit ellenőrizni.* A cikk időközben nemcsak a nagyobb erdélyi lapokban, hanem budapesti és bécsi magyar orgánumban is megjelent. Legelsőnek Budapesten a „Pesti Napló” számolt be az aradi felfedezésről.

Amikor már a magyar főváros organumai is megemlékeztek az aradi Petőfi-ivadékról, az Aradi Közlöny többrendbéli kisebb-nagyobb tekintélyű irodalmár véleményén túl egyenesen a Petőfi-család és a Petőfi irodalom legautentikusabb ismerőjéhez, dr. Ferenczy Zoltánhoz, a budapesti Petőfi társaság főtákosához fordult. Ma budapesti tudósítónk táviratilag közli velünk Ferenczy Zoltán nyilatkozatát, amely egyidejűleg a Pesti Napló mai számában is megjelent.

Ferenczy Zoltán a törvénytelen Petőfi-gyermekekről.

A Petőfi Társaság főtákosára, aki ma kétségtelenül legkiválóbb ismerője Európában a Petőfi relikviáknak és Petőfi családjának, az alábbi nyilatkozatot adta:

— *Petőfi Istvánnak speciálisan arról az unokájáról én egyáltalán nem tudok. A múlt század utolsó évtizedeiben sok egyén jelentkezett mint Petőfi Istvánnak törvénytelen gyermeke, lehet, hogy az aradi Petőfi-ivadék is annak vallja magát. 1905-ben engem meglátogatott egy férfi, aki okmányokkal igyekezett igazolni, hogy Petőfi Istvánnak törvénytelen gyermeke, ezt a férfit annakidején áltásba is juttattam a kultuszminisztériumban, majd később vidéken lett jegyző, de már évek óta nem tudok róla.*

Petőfi István a gazdatiszt.

Még mielőtt Ferenczy Zoltán nyilatkozata hozzánk érkezett volna, egy a maga nemében még Ferenczy számára is érdekes levelet juttatott el hozzánk a posta. Nagyhalmágyról írta ezt Benczur Sándor nyugalmazott gazdatiszt. Ez a Benczur 1870-től egész 1899-ig a Szarvas közelében fekvő pusztacsákói uradalomban működött mint gazdatiszt. Ennek az urada-

lomnak volt éveken át főtisztja a nagy magyar költő öccse: Petőfi István. Benczur szerint Petőfi István első feleségével alig néhány hétig élt együtt, nem tudtak megférni egymással és a költő öccse *elkergette asszonyát a háztól.* Ebből a házasságból tehát Petőfi Istvánnak nem származott gyermeke. Ezután a pusztacsákói uradalom főtisztja egy, a levélíró szerint *„igen energikus asszonnyal lépett közös háztartásba, akivel 1879-ben bekövetkezett haláláig élt együtt, de ebből a viszonyból sem származott gyermek.”*

Petőfi István feltékenyen őrizte a Petőfi relikviákat, amelyek halála után a Petőfi Társaság birtokába jutottak. Ezenkívül gazdag ingó és ingatlan vagyont hagyott hátra, amelyeket egyedül és kizárólag a végrendelet szerint a vele közös háztartásban élő asszony örökölt. A hagyatéki akták még ma is megtalálhatók a szarvasi járásbírószék 1880–81. évben letétbe helyezett jogi iratai között. Benczur úgy végzi feltűnően érdekes levélét, hogy *„könnyen lehet az aradi Petőfi az unokája Petőfi Istvánnak, de semmiesetre sem a Petőfi Istvánnak.* Ezzel az ötletes megjegyzéssel és Ferenczy Zoltán nyilatkozatával az aradi Petőfi-ivadék kérdése eldöntöttnek tekinthető.

Szünőben a sztrájk.

(A munkások felveszik a munkát.)

Az aradi sztrájkmozgalmak szünőfélben vannak. A sztrájkoló munkásság ugylátszik belátta a mozgalom igazságtalan és céltalan voltát és ma már tömegesen jelentkeznek az Astra-gyárban és textilgyárban, hogy ismét felvegye a munkát. Azt megállapíthatjuk, hogy a sztrájk ideje alatt Aradon a legnagyobb rend uralkodott és Arad külső képe semmiiben sem változott meg. Az Astra-gyárban több, mint 300 és a textilgyárban százötven munkás dolgozott már ma délelőtt. Valószínű, hogy a sztrájk még a mai napon teljesen megszűnik, mert a munkásság között általános az a nézet, hogy a munkabeszüntetés folytatása teljesen céltalan és hiábavaló. A munkásság között a sztrájk megkezdésénél többen tiltakoztak a munkabeszüntetés ellen, részben mert meg voltak győződve annak kilátástalanságáról. Ma a helyzet az, hogy minden valószínűség szerint holnap reggelre az összes aradi gyárakban rendezően folyik tovább a munka.

A gyárak katonai parancsnoka az Astra-gyári helyzetről a következő hivatalos közlést adta ki. A sztrájk kialakulásában van. A munkások, kiket a katonai parancsnokság értesített, hogy csütörtök azaz november hó 2-án délelőtt 10 órától szökevényeknek tekintetnek és mint ilyeneket letartóztatják, csoportokként jelentkeztek a munka felvételéig. Délelőtt fél 12 óráig több, mint 400 mun-

kás jelentkezett munkára és azok száma is, akik a törvénynek alávetik magukat, nőttön nő. A katonai parancsnokság a polgári hatóságokkal egyetértve mindazoknak az elfogatását és a várba való elzárását elrendelte, akik nem lépnek önmaguktól munkába. A kik eddig be voltak zárva, bocsánatot kértek és kinyilatkoztatták, hogy feltétlenül újra felveszik a munkát. A sztrájkolók vezetőit, akik már három napja eltűntek, az állambiztonsági hivatal nyomozza. Az egyiket elfogták és börtönbe zárták. Eddig kiutasítás nem történt, miután az idegen munkások legnagyobb része aláveti magát a törvényeknek és a sztrájk keletkezésében nincsen része. A 7-ik hadtest királyi biztosa is megérkezett, hogy a zendülők vezetőiről a vizsgálati aktákat felvegye és azután a kiutasítási esetekről is döntés fog történni. **Popovici** tábornok ur látván, hogy a munkások egyrésze munkába lépett, meghosszabbította egészen délután 5 óráig (17 óra) a kedvezményt, hogy azokat, akik nem léptek eddig munkába, csak ezen időn túl fogják el és állítják haditörvénytörvény elé, ha a munka felvételére önként nem jelentkeznek.

Az Astra-gyárak katonai parancsnoksága az alábbi rendeletet adta ki.

Popovici D. tábornok ur, a CFR. műhelyek és raktárak katonai parancsnoka látván azt, hogy a munkások egyrésze délelőtt 10 óráig a munkára önként jelentkezett és megállapítván azt, hogy munkáscsoportok a munka felvételére folytonosan jelentkeznek, meghosszabbította 17 óráig azon kedvezményt, hogy mindazok, akik a gyárban önként jelentkeznek, ne zárassanak be és ne állíttassanak bíróság elé, kérve, hogy a behívórendeletekre rávezetessék az, miszerint a munkát felvették. 11 óra 30 percig több mint 500 munkás jelentkezett. A várban eddig bezárt idegen munkások szintén kijelentik, hogy a munkát feltétlenül felveszik. A lázadók vezetőinek egy része bezárattott és a lázadásért bíróság elé állíttatnak. Az eddig még el nem fogottakat az Állambiztonsági Hivatal szintén kinyomozza.

Arad, 1922 november 2. Commandantul Militar al Fábricel „Astra”.

Tolvajok munkában.

Az őszi vásár beköszöntésével ellepték Aradot a vásári tolvajok akik még ma nem hialáshattak a tömegek forgatagában. Hogy a vásár megkezdéséig ne kelljen tétlenül elpazarolniok a drága időt, apróbb „besurranásokkal” gyarapították jövedelmüket. Dr. **Misca György** aradi orvos Str. Marasesti (Kossuth-utcai) házának udvaráról ma délelőtt egy 2500 lei értékű kézikocsit tüntetett el, feltűnő ügyességgel egy besurranó tolvaj. Egy másik tolvaj pedig **Rotári Mária** Str. Bratianu (Weitzer-utcai) lakásába hatolt egy észrevétlen pillanathan és egy értékes szőrme-boát emelt el. **Rasz József** lakásában szintén tolvajok jártak és 3000 lei értékű lószerszámot loptak el. Az aradi államrendőrségen feljelentést tettek a károksultak.

HIREK.

Előléptetések az Acsevnél

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatósága november elsejével több soron kívüli és rendes előléptetést eszközölt. A soron kívüli előléptetettek közül azok akik megtartották régi rangfokozataikat, egy osztállyal léptek elő eddigi rangfokozatukban. A soron kívüli előléptetettek a következők: Heinrich Gyula felügyelő, Bakonyi Kálmán főmérnök, Derecskey Kálmán főmérnök, Kelemen Kálmán, Kallós Ernő, Karsai István főellenőrök, Obetkó Mihály főellenőr felügyelő lett. Hajós Géza ellenőrt főellenőrré, Földes Béla hivatalnokot ellenőrré léptették elő és Major Sándor ellenőr lépett elő magasabb osztályba. A rendes november elseji előléptetés alkalmából előléptettek: Bodó György, Nemcsik Zoltán hivatalnokok ellenőrré és Zorán Albert hivatalnokká. Ezen kívül még számos altisztet, mozdonyvezetőt és a vasut több alkalmazottját léptették elő.

— A királyné és az újságírók. Bucuresti. Az újságírók szindikátusa a koronázás alkalmából üdvözlő táviratot küldött Mária királynénak, aki a szindikátus tiszteletbeli elnöke. A királyné most válaszolt az üdvözlő táviratra. A válasz szó szerint a következő: Mélyen megindulva köszönöm az újságírók szindikátusának, annak valamennyi tagjának az üdvözlést. Még egyszer valamennyiöknek teljes szívemből forró köszönetemet fejezem ki, Mária.

— A történelmi menetet megismétlik. Bucuresti. A királyi pár koronázása alkalmával Bucurestiben a Vitéz Mihály szobra előtt bemutatott történelmi menet annyira megnyerte a király tetszését, hogy a folyó hó 10-én tartandó nemzeti ünnepen újból be fogják mutatni. (Rador.)

— Tisza István emlékezete. Budapest. Október harmincegyedikén gróf Tisza István halálának negyedik évfordulóján a Nemzeti Kaszinóban emléktáblát lepleztek le. Az emléktábla leplező ünnepségen jelen voltak Horthy kormányzó, József főherceg családjával, a kormány tagjai, a Tisza-család teljes számban és még számos közéleti kiválóság. Az ünnepségen gróf Széchenyi Emil mondott emlékbeszédet. Az Országos Tisza Emlékbizottság is megünnepeelte az évfordulót, amelyen Berzevicsy Albert mondotta a megnyitó beszédet és ifjabb Mikszáth Kálmán politikai tanulmányt olvasott fel Tiszáról. Az évforduló napján Debrecen városa diszközgyűlést tartott, a melyen a városháza dísztermében lepleztek Tisza István arcképét. A város ünnepségén a nemzetgyűlés képviselőjében Almássy László, a nemzetgyűlés egyik alelnöke jelent meg.

— Helyén marad a szerb kormány. Belgrád. Az újabb események elodázták a szerb kormányválságot. A kormány újból megtett minden intézkedést egy esetleges nagyobb fascista támadás megakadályozására. (Rador.)

— Megint jó a prahovai hid. Bucuresti. Az áradásoktól megrongált prahovai vasuti hidat teljesen helyreállították és ma át is adták a forgalomnak. (Rador.)

— Uj román lap Aradon. „Glasul Nostru” címen néhány nap mulva román nyelvű napilap indul meg Aradon. A lap főszerkesztője Cotrus Aron előnyösen ismert író és újságíró és felelős szerkesztője Luca Laurentiu aradi újságíró.

— Az aradi ügyvédi kamara elnöke Bucurestiben. Florescu igazságügyminiszter november 4-re Bucurestibe kongresszusra hívta egybe az összes romániai ügyvédi kamarák elnökeit. A kongresszuson az ügyvédi képesítés egységesítését fogják tárgyalni. Dr. Marsieu Jusztin képviselő, az aradi ügyvédi kamara elnöke ma távirati meghívást kapott az igazságügyminiszteriumtól. Dr. Marsieu holnap reggel utazik Bucurestibe, hogy a péntek esti előértekezleten jelen lehessen. A kongresszust szombaton délután öt óraker tartják meg.

— A kormány nem tűri az antiszemizmust. Bucuresti. Marsescu miniszter a Románia több megyéjében előforduló antiszemita-heccerkől nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy a belügyminiszterium a legszigorubb vizsgálatot rendelte el ebben az ügyben, hogy ezeknek az éretlen hecceknek a végére járjanak. Az a kormány — ugymond — amely annak idején a zsidók egyenjogusítását kivívta, nem fog tűrni semmiféle antiszemita manifestációt. (Rador.)

— Ujabb vasuti szerencsétlenség. Bucuresti. Tegnap este a Ploesti és Valea de Minte között közlekedő vonat kisiklott. A karamból következtében egy fékező meghalt, több utas súlyosan megsebesült. Az újabb vasuti szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. Megindult a vizsgálat abban az irányban, hogy kit terhel a felelőség a szerencsétlenségért. (Rador.)

— A tisztviselők drágasági pótléka. Bucuresti. A tisztviselők fizetésének rendezésére most készített és elfogadott törvény a tisztviselőknek a régi drágasági pótlékot véve alapul, most a következő drágasági pótlékot állapítja meg: Akiknek eddig havi 400 lei volt a drágasági pótlékuk, azok közül a nőtlenek vagy gyermektelenek havi 600 leit, a nős egy gyermekes tisztviselők 700 leit, a családos tisztviselők, akiknek két gyermekük van, 750 leit, a három vagy több gyermekes családapák havi 850 leit, akiknek havi 300 lei volt az eddigi drágasági pótlékuk, azok ezután a fenti kategóriák szerint 450, 550, 600 és 700 lei drágasági pótlékot fognak kapni. Ebbe a csoportba esnek az aradi tisztviselők, kiknek pedig 200 lei volt az eddigi drágasági pótlékuk, azok 300, 400, 450, illetőleg 550 lei drágasági pótlékot fognak kapni havonta.

— Angol bankár a királynál. Bucuresti. Zacharov angol bankár ma kihallgatáson jelent meg a királynál.

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Szathmáry Etelka értesíti az érdekelteket, hogy 4-én, szombaton 8 óraker nyitja meg a kezdők táncanfolyamát a Krispin-teremben. 5-én, vasárnap 4 óraker jelentkezzenek azok, akik gyermek-colonneban óhajtanak résztvenni.

— Poloska sok van, Lovas lakástisztító csak egy van Str. Oituz (Illés-u.) 30a.

Az új prefektus nyilatkozata (Szabaddá teszi az aradi sajtót.)

Az Aradi Közlöny tegnap röviden jelentette, hogy a belügyminiszter Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelőt delegálta az aradvárosi és vármegyei prefektusi teendők ellátására. Az új delegált prefektus tegnap este érkezett meg Aradra Bucurestiből a temesvári vonattal. A pályaudvaron Robu János dr. főpolgármester és Gritta Ovidiu rendőrprefektus fogadták. Megérkezése után a Központi szállóba hajtatott az új prefektus, ahol lakosztályt rendeztek be számára. Ma délelőtt Robu János dr. főpolgármester és Beles Jenő dr. alispán távolléte folytán Boneu Vazul vármegyei főjegyző informálták röviden Georgescu vezérfelügyelőt a város és a megye helyzetéről. Hivatalos átvétel egyelőre nem történt, az új prefektust főleg a gyári sztrájkok érdekelték. Még a délelőtti folyamán Gritta Ovidiu rendőrprefektus, Popescu Haralamb szigürcanfőnök, valamint a katonai hatóságok részéről is részletesen tájékoztatták Georgescu vezérfelügyelőt a sztrájk állásáról és az új prefektus délelőtti 11 óraker Gritta Ovidiu rendőrprefektus társaságában személyesen is kiment az Astra gyárba.

Az új delegált prefektus ma dél után 6 óraker fogadta az aradi sajtó képviselőit. Elmondotta, hogy kirendelése csak ideiglenes, hogy mennyi ideig tart, nem tudja. Lehet, hogy csak néhány napig, lehet, hogy esetleg hosszabb ideig, majd a kormány dönt erről. Kirendelése hirtelen történt. A Bucuresti lapok nagyon súlyos képet irták meg az aradi sztrájkknak, így a kormány sem látta egész tisztán a helyzetet.

Azt mondták, hogy Aradon csak egy rendőrprefektus és egy katonai hatóság van, a polgári hatóságokat és a kormányt senki sem képviseli a sztrájkmozgalmak megszüntetésénél, ezért volt szükséges az azonnali idejövetelem — mondtotta a vezérfelügyelő. Az Astra-gyári munkások már jelentkeznek munkára, a többi sztrájkoló üzemekben pedig rendszeren folyik a munka. A textilgyár vezetősége nem akarta visszafogadni jelentkező munkásait, mert az október 25-én kötött új kollektív szerződésük alapján.

— Esti szabadtanfolyam Aradon. Az aradi „Iosif Vulcan” középiskola öt hónapig tartó esti tanfolyama a közeljövőben megnyílik. Mintegy három éve létezik ez a szaktanfolyam, amelyen román, francia és angol nyelvet és irodalmat, eszperantonnyelvet és matematikát adnak elő. Ezenkívül tudományos előadásokat is tartanak az irodalmi élet kiválóságai. A közönség rendelkezésére román és másnyelvű folyóiratokat bocsájta a vezetőség. A tanfolyam igazgatója: Babescu Victor, tanári kara a következő: Rosculeț Lazar, Lucia V. Babescu, Iean Dăcamp, Medveczky Sándor, Bignio Mária és Ion

zódést súlyosan megsértették, de közbenjárásomra sikerült kivívnom a gyár igazgatóságánál, hogy a munkásokat visszavegye. Az előzetes letartóztatásba helyezett munkások ellen súlyos vádak merültek fel. Most vizsgálat folyik ellenük és ha a vádak bebizonyosodnak, akkor a hadbíróság elé állítják őket. Mint megállapítottam, a munkások elfogadták volna az accord munkarendszert, hiszen Bucurestiben a Civitein nem négy, hanem 12 ezer munkás dolgozik ily munkarendszer mellett a CFR. műhelyeiben, de bujtogatók sztrájkra tüzelték a munkásokat. A lázítók egy része megszökött Aradról. Bizonyos vagyok abban, hogy a sztrájk hullámai egy-két napon belül véglegesen elsimulnak. Majd aztán, ha a normális állapotok visszatérnek és a munkások rendszeren dolgoznak, akkor magam leszek az, aki a munkások érdekében közbelepek, de első a rend.

Ami a kisebbségeket illeti, legnagyobb jóindulatomról és pártatlanságomról biztosíthatom őket. Minden román állampolgár, aki aláveti magát a törvények rendelkezéseinek, teljesen egyforma nekem. Elismerem a sajtó nagy fontosságát, amelyben az állam egyik támaszát látom. Az a fontos csak, hogy mindig az igazat írják meg. Itt hadizóna van, a cenzura szükséges de csak katonai természetű és államellenes tendenciájú cikkek közzélése tilos. A hatóságok működésének bírálatát nemcsak megengedhetők de szükségesnek is tartom. Az a sajtó kötelessége, hogy a társadalom hibáit kimutassa, mert csak így lehet egészséges egy társadalom, ha folyton gyógyítják. Kérem a sajtót, ha bármilyen hivatali visszaélésről tudomást szerez, azonnal jelentse nekem, hogy megindíthassam a legszigorubb vizsgálatot, mert a közélet terén korrupciót tűrni nem lehet.

Georgescu János közigazgatási vezérfelügyelő, az új delegált aradi és aradvármegyei prefektus szimpatikus megjelenésű férfi, 22 éve van közigazgatási pályán, Bessarabiában huzamosabb ideig volt prefektus. Az újságírók kérdéseire adott nyilatkozata nagy bizalomra gerjeszt munkája iránt.

Dumitriu. A tanfolyamra november hó 14-től kezdve fogad el jelentkezőket a „Iosif Vulcan” középiskola igazgatója.

— Az aradi újságírók kegyelele. Halottak napján az aradi újságírók szervezete is leróttta az emlékezés meleg és kötelező adóját az elhunyt aradi kartársakkal szemben. A szervezet küldöttsége az aradi temetőben meglátogatta az elhunyt aradi újságírók sírjait és virágos koszorúkkal és apró gyertyafényekkel ékesítette azokat. A nemrég elhunyt Sulik Kálmán sírjára is koszorút helyeztek az aradi zsmnaliszták.

Selymek a bálókocsi matracai között.

(Az aradi törvényszék elvi döntése vámcsempészeti ügyekben. — A meghamisított felebbezés?)

Ez év május hó 24-én a cartici vámvizsgálók nagymennyiségű selyemáru átcsempészését felelték fel a Wien—Bucuresti expressvonat bálókocsijában. A gyarmut az keltette fel a vizsgáló vám biztosok előtt, hogy amidőn a kúkébe be akartak nyitni, a bálókocsi kávézsa nagyobb mennyiségű pénzüsszeggel el akarták őket téríteni a vizsgálattól. Erre átvizgálták az egész kocsit és az ágyak matracai között annyi eldugott selymet, pántikát és szövöttáru találtak, amely után fél millió lei vámmilleték járt volna, ha az áru tulajdonosa szabályszerűen bevallja. A nyomozás kiderítette, hogy az árut *Rubin Nicu* bucaresti nagykereskedő hozatta és a vonatot ennek személyzete várta a bucaresti állomáson. A vámgazgatóság elrendelte az áru elkobzását, félmillió lei kártérítést és bírságot szabott ki ezenelül a vádlottra. Rubin ez ellen felebbezéssel élt az illetékes aradi törvényszékhez.

A tegnapi napon megfartott tárgyaláson a vádlott nem jelent meg, hanem orvosi bizonyítvánnyal mentette ki magát. Ellenben megjelent *Giorgiu* galatzi vámhivatali főnök, aki kérte annak a megállapítását, hogy a felebbezést annak benyújtása után meghamisított és a rendezőnek tiszteletreméltó és becsületes ambícióját letéri a közönség, amely kissé közömbös és megüreglő módon csak negyedrészen tölti ki a színház széksorait, — premiérkor, Schönherr-darabnál és érett színházi, rendezői produkciók mellett. Szeretnék, ha a közönség felfedezné az aradi színház drámai ensembléjét. (f. t.)

Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: A Petőfi centennárium alkalmából János vitéz ünnepi előadása. Előtte dr. Krenner Miklós tart nagy emlékbeszédet. C. bérlet. Szombat: János vitéz. A. bérlet. Hét és fél órai kezdettel. Tíz órai kezdettel nagy kabaré előadást rendez az igazgatóság és ennek keretében Miért jársz mesztelenül francia vigjáték is színre kerül. Bérlet-szünet. Vasárnap délután: János vitéz. Este: János vitéz. B. bérlet.

A magyarság legnagyobb költőjének: Petőfi Sándornak százszázadik évfordulóját ünnepeli meg pénteken este az aradi városi színház. A Petőfi-centennárium alkalmából legszébb munkájából készült daljáték, a János vitéz kerül színre ünnepi disz-előadásban. Arad magyarsága nagy lelkesedéssel fogadja a városi színház Petőfi-ünnepségét és már előre olyan nagy az érdeklődés a János vitéz előadásai iránt, hogy szombaton este, vasárnap délután és este is műsoron marad a darab. A péntek esti disz-előadást nagyban emeli, hogy az előadás megkezdése előtt dr. Krenner Miklós, az aradi katolikus főgimnázium tanára tart nagy-szabású irodalmi emlékezést a legnagyobb magyar költőről. Szombaton és vasárnap délután Szóják Rezső tanár konferálja a darabot, míg

szólták oly módon, hogy annak szövegéhez utólag beirtak olyan kijelentéseket és tanúkat, amelyek kijelentések és megnevezések nélkül szerinte különben a felebbezést vissza kellene utasítani. A törvényszék e kérdésben a határozatokat a kitézést új tárgyalási határrapra halasztotta el.

Ugyanezen ülésen a vámrátó-ság egy másik elvi kérdést is vetett fel, melynek döntése elé jogászok érdeklődéssel tekintettek.

A már ismertető S. A. Kereskedő vámcsempészeti ügyében ugyanis a vámgazgatóság képviselője a felebbezési eljárás okából kérte elutasítást, mert határozatának kifüggesztése után csak hónapok múlva nyújtotta be a vádlott. Ezzel szemben a törvényszék dr. Kertész Miksa védő érvelését fogadta el a vámtörvény vonatkozó helyének olyan magyarázatával, mely szerint tudott lakhely felforgása esetén a határozat kézbesítésének van helye. Ez alkalommal jelentette ki a törvényszék azt a további nagyfontosságú fel-fogását, hogy vámcsempészeti ügyekben is megkívánja a rossz-hiszeműség bizonyítását és ennek hiányát észlelve hozta a konkrét ügyben felmentő ítéletét.

Vasárnap este Reicher Endre konferál.

Csak felnőttek nézhetik végig a szombat este 10 órakor színre kerülő pikáns, ötletes francia vigjátékot, a Mért jársz mesztelenül prózai újdonságot. A humorban bővelkedő darabon kívül kabaré-műsort is összeállított az igazgatóság, melyben a társulat összes elsőrendű tagjai részt vesznek.

Erdély egyetlen zeneműfolyóirata, a „Lyra“ második száma Bartók Béla világhírű kompozícióját, a Medvetáncot is közli. Ezenkívül Al-pár csodaszép keringője és más szenzációs újdonságok kerülnek bemutatásra a mindinkább népszerűvé váló „Lyra“ második számában. Előfizetéseket felvesz a kiadóhivatal: Arad, Ghiba Birta (Varjassy József)-utca 15. szám.

Filharmonikus hangverseny november 14-én. Jegyek Scherhagnál.

Nagy Géza modern fényképész az Aradi Polgári Takarékpénztár épületében lévő műtermében személyesen eszközöl felvételeket.

A „Vasutkirály“ premiérje az Apolló színházban. A csütörtöki premiér megrázó, életről szaktított történetet nyújtott. John Graham a mordonyvezető és az amerikai milliommos állanak egymással szemben. Örök küzdelem a tőke képviselője és a munkás között. A szeretet, melegszerű kis Mary képében megkeresi és meg is találja az egymáshoz vezető utat, amelyen a két örök ellenség találkozik. Romantikus és kedves mese keretében pereg le mindez és a premier forró sikere igazolja az érdeklődést, amelyet a kép-

keltett. A kiváló film szombatig marad az Apolló színház műsorán.

A „Hindu síremlék“ szombattig szerepel az Uránia színház műsorán. Soha repriz még ilyen igazi premieri hangulatot nem tudott teremteni közönségében mint ez a pompás kép, amelyről mindig újabb és újabb dicséreteket lehetne mondani, anélkül, hogy csak félig is ki volnának merítve a kép szépségei. Kapcsolat születik a közönség és a kép szereplői között, akik művészetük teljét adják a legérdekesebb szerepekben.

Gárdonyi temetése.

BUDAPEST. Gárdonyi Gézát, az elhunyt kiváló magyar író az egri várban kijelölt disz-sírhelyre temették el a Szent István szobor közelében. A gyászszertartást Szmracsányi Lajos egri érsek vezette fényes segédlettel. A város nevében Trák Géza helyettes polgármester, a kormány nevében Kupcsay Felicián kultuszminiszeri tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia nevében dr. Négyessy László, a székesfőváros nevében dr. Pintér Jenő, a Petőfi Társaság nevében Szávay Gyula bucsuztatták a gyászszertartás befejezése után az elhagyat. A felravatkozás helyéről budapesti és egri újságírók vitték felváltva váliakon Gárdonyi Géza koporsóját. A sírnál Petrovich Gyula katonok újra beszentelte a koporsót. Itt ismét többen mondtak bucsube szédet. Rózsahegyí Kálmán a budapesti Nemzeti Színház, Kállay Miklós a Magyarországi Újságírók Egyesülete és az Otthon írók és hírlapírók köre, Molnár Kálmán a Nemzeti Szövetség, Kosztolányi Dezső a Pesti Hírlap, Budaváry László az Ébredő Magyarok Egyesülete és Brezday Imre az egri újságírók nevében bucsuztatta el Gárdonyi Gézát.

BUDAPEST. Horthy Miklós kormányzó dr. Gárdonyi Józsefhez, a most elhunyt Gárdonyi Géza fiához a következő részvét- táviratot intézte: Megilletődéssel értesültem atyjának elhunytáról. Irói művészete tetőpontján ragadta el a sors a magyar lélek nagy ismerőjét. Halála gyászborította családján kívül az egész nemzetet, amely velem együtt benső részvéttel osztozik bánatukban.

Sport.

ACC—Gloria-CFR. 5:0 (2:0) Vándordíj-mérkőzés. Biró Markovits.

VSC—ATE. 2:1 (1:1) Bajnoki mérkőzés. Az ATE-nak ez már a harmadik bajnoki mérkőzése, melyet 2:1 arányban elvesztett. Ha össze nem szedi magát, úgy az őszi szezonban könnyen megtarthatja a csúfos utolsó helyet. A VSC. csapata nem igazolta be jó hírnevét, az ATE-nál gyengébb játékot produkált. A csapatnak a közvetlen védelem a legjobb része. Biró Markovits.

AMTE—MTK. 2:2 (1:0) Az eredmény az MTK. javuló formájára enged következtetni. A játék alatt majdnem mindvégig az AMTE. uralta a mezőnyt, de egyes MTK. lefutások mindig veszélyesek voltak. Biró Steinhübel.

Hakoah—Viktoria 1:0. II. oszt. bajnoki mérkőzés. AAC. II.—Gloria-CFR. II. 1:0. Bronzlabda-mérkőzés.

Elfogadási parancs Szávay Zoltán ellen. Budapest. A hivatalos rendőri könyvomatos jelenti, hogy a büntetőtörvényszék vizsgálóbírája elfogadási parancsot adott ki dr. Szávay Zoltán jönevű költő ellen, aki Bernard és Bertouch genuai kereskedők kárára 200.000 koronás sikkasztást követett el és aki ezután ismeretlen helyre szökött. Szávay Zoltán a Petőfi Társaság másodtitkára volt és a román megszállás után költözött fel Budapestre. Itt társas cég címén egy behozatali és kiviteli irodát nyitott és jelentős üzleteket bonyolított le. Különösen az olaszországi behozatalt kultiválta erősen. Szávay viselkedésével és életmódjával azt a látszatot keltette, hogy többszörös milliommos. Több budapesti klubban voltak nagyszabású kártyacsatái és egy-egy ilyen csatában nem egyszer százezrekekkel vett részt.

Kath. gimnáziumi diáksapkák B5 leiert rendelhetők Schaffer és Cristeanál.

Gyanus haláleset. Curtac Péter mácsai lakost tegnap este súlyos betegen szállították az aradi kórházba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy mérgezés következtében betegedett meg. Curtac Péter anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, az éjszaka meghalt. A kórház vezetősége bejelentette a gyanus halálesetét az ügyészségnek, amely megindította a vizsgálatot.

Irodalom, művészet

Gyermektragédia.

(Schönherr Károly drámai játéka. Bemutatta az aradi színház szerdán este.)

Schönherr, a földszagu paraszt- ösztönök tipikusan osztrák karakterű költője, a „Hit és haza“ és a „Nöstényördög“ című darabjai után a „Gyermektragédia“-ban pszichológusnak mutatkozik be. Két fiu megöli az anyjuk szeretőjét, amikor fölfödözik a titott viszonyt és amikor arra is ráébrednek, hogy a testvérhuguk ereiben is anyai vér forr, a könnyelmű, szeretkező, sűrű, érett parasztasszony-vér. A második felvonásban majdnem minden mondat mellé oda lehetne biggyeszteni, — konferánsznak — Kraft-Ebbing doktor egy-egy jól megfogalmazott mondatát a fiuk szexuális, tudatalatti féltékenységéről az anyával szemben. Erős dráma, sok helyütt megint orvosi studium. (A legkisebbik fiu epileptikus. A mondatai is epileptikusak.) Ezenkívül Schönherr jó kulisszahasogató is. Minden a rendezőtől függ és attól, hogy ki alakítja a bűnös anya legkisebbik fiát.

Ezt a szerepet Darvas Ernő játszta. Megdöbbenő az a stílus, amely vidéki színpadon ösztönt és tudatos művészetet így olvaszt össze: merészen és mégis egyszerűen, a köznapin jóval túl és viszont minden ünnepeiségnél emberibb módon. Darvas sohasem elégszik meg a szerepével, neki ez az alak se egy szerep, hanem fotográfia, élmény, hit: — egy önmagában fölolvastott gyermektragédia. Forró sikere volt. Harmath Mária szépen, melódikusan beszél és érezni is tud, nemcsak megérezni. Jó volt Jávör is, akit még mindig nehéz a francia vigjátékok után ilyen a Schönherr-i sötétségekben megszokni. A stílusos rendezés Szántó Jenő izlése és talentuma mellett bizonyít. A drámai együttesnek

- TŐZSDETAVIRATOK. -

Zürichi devizajelentések:				Aradi kurzusok:		
November 2.	Nyitás	Zárlat	Tegnap	November 2.	Mai	Tegnap
Bucuresti	3.45	3.45	3.45	Valuták:		
Berlin	0.12	0.113 1/2	0.12 1/8	Dollár	161.—	163.—
Newyork	548.—	546.—	554.—	Márka	0.04 1/2	0.04 1/2
London	—	2485.—	2470.—	Szokol	5.05	5.05
Páris	—	38.20	38.95	Dinár	2.40	2.20
Milano	22.90	23.60	22.97 1/2	Fr. frank	11.40	11.30
Prága	17.25	17.55	17.45	M. korona	0.06	0.0650
Budapest	0.22	0.22	0.22	Kifizetések:		
Zágráb	2.22	2.22	2.25	Budapest	16.50	16.50
Varsó	0.04	0.04	0.0875	Bécs	490.—	490.—
Bécs	0.0071	0.071	0.007	Berlin	0.03 1/2	0.08 1/2
bélyegz.	0.0077	0.0077	0.0077	Prága	5.05	5.10

A budapesti devizaközpont árfolyamai:			Bucuresti kurzusok:		
November 2.	Mai	Tegnap	Novemb. 2.	Mai	Tegnap
Napoleon	9200	9200	Márka	0.04.40-41 1/2	0.04. 1/2
Dinár	87.60-89.20	87.60-89.20	Fr. frank	11.40-11.45	11.45
Amsterdam	995-1007	995-1007	Sv. frank	30.-30.50	30.50
Bukarest	18-17	16.-17.-	Szokol	5.05-5.10	5.10
Kopenhága	—	—	Dinár	2.50-2.55	2.55
Brüsszel	168-168	163-168	Dollár	162-163	163.—
London	11200-11500	11200-11500	Osztr. kor.	0.0024-25	0.0025
Berlin	0.55-06	0.57.50-07.50	M. korona	0.06 1/4-8 1/2	0.06 1/2
Milano	100-105	98-103	Kifizetések:		
Páris	175-180	175-180	Páris	11.26	11.26
Prága	78-82	78-82	London	718.—	718.—
Stockholm	673-688	673-688	Newyork	162.—	162.—
Zürich	460-475	460-475	Milano	6.45	6.45
Bécs	0.0335-45	0.034-0.085	Zürich	29.60	29.60
Szofia	16.50-17.50	16.50-17.50	Prága	5.12	5.12
Zágráb	9.40-9.80	9.40-9.80	Bécs	0.0020 1/2	0.0020 1/2
Newyork	2500-2575	2500-2575	Berlin	0.08 1/2	0.03 1/2
Varsó	0.17.50-18.50	0.17.50-18.50	Budapest	0.06 1/2	0.06 1/2

Ertesítés.
Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a **Vadászkürt éttermében** minden időben elsőrendű meleg és hideg konyha. Válogatott hegyaljai tisztán kezelt fajborok. Temesvári **Casino-sör.**
Izletes zona-reggelik, pontos és figyelmes kiszolgálás. A zenét ma és minden este **Zolli** elsőrendű zenekara szolgáltatja. A n. é. közönség becses pártfogását kéri Szalpéter Fülöp és özv. Sebestyenné tulajdonos. 11771

Édes nemes paprika
vizahólyag (oros, belga), mustármag, kristály salétrom, koriander, kénlap, kénkö-rud, enyv, ólomcukor, borderítő-szelatin, Seitz asbest-vatta, szinraggyu, belga stearin, Ceresin, Parafin stb. **legelőcsöbban kapható Erdős Pálnál**
Aradon, P. Avram Iancu (Szabadság-t.) 3. 2 uj Wertheim cassa, asztal és butorok is eladó. 5294

Magánházak
szép kerttel, bérházak, tüzletek, szállók, malmok eladók. Bővebbet: **WALLINGER**-irodában Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 10. szám. 12460

Épületfa! ♦ Tüzifa!
Detail eladás: Calea Radnei Radnai-ut No. 4.
Engross: Strada Alexandri (Salacz-utca) No. 5a. ::
Földes Testvéreknél
Telefon 878. sz. 12566

DENTAL DEPO.
Adolphe Candel, Bucuresti
tudatja a t. fogorvos és fogász urakkal, hogy Erdély fiók lerakatot részére **Clujon** nyitott
Str. Nicolae Iorga (volt Jókai-u.) 2. sz.
alatt, hol az összes fogászati anyagok, eszközök és berendezések kaphatók. Utánvét mellett egész Erdélyterületére szállít. Kérésre árjegyzékkel szolgál.

Prima bánáti GRAHAM kenyérliszt
kapható:
ZAPPE,
Str. Eminescu (Deák F.-u) 33/34

AZ IGAZI UTAT!
Hamburg 6. Postafiók 12231
K. H. Soltan, betegkezelő
költségeket megfizetem.
Béret, ellátások esetében az összes Béret, Szállások, étkezési díjak, Speciális szellemi és legényesekben való alátartás, felnevelés, Aradi eszterházi nevelési intézet, speciális szellemi, Szerezzél! z. díjat megkérőzőleg elkészített stúdiumok elmaradás esetén nem a vizsgáztatás eszterházi. Men. díjazás tanácsom révén (alálk)

KOESTLIN
CAKES és TEA-
süteményből friss szállítmány érkezett
ATLANTICA
kávé- és tea-behozatal:
ARAD, Fischer Eliz-
palota Telefon 609 sz.

Simonyifalván
(Aradmegye) vasut állomás mellett levő volt cementgyár 1500 □-os telken eladó. Bármily tüzemnek alkalmas, azonnal elfoglalható. Cim: **Walflager** hirdetőjében, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 10. 12459

MALMOK
szükségleteinek a fedezésére szállítunk azonnal raktárról:

Malomkövek
„Budai” és eredeti francia
Szitaselymek
eredeti „Dufour” minden számban
Bronzgazé :-:
No. 66, 74, 80, 85, 100.

Malomszerszámok
Gépolajok, Hengerolajok
Gabonás szákok,
Bőrszíjak, Balataszíjak
Gummiszíjak 5105
Műszaki gumi cikkek
„MINIMAX” készületek
Kenő készületek,
Manométerek, Gőzszelepek
Klingerit, Asbest
Tömítő anyagok
Eternit-fedőanyag stb., stb.
E. Sz. G. E.
Géposztálya
műszaki nagykereskedés
Sibiu (Nagyszében), Só-u. 22.

Vincellér.
Azonnali vagy későbbi belépésre egy ügyes és 8 szakképzett 8 5242
vincellért keresek.
Ajánlatok fizetési igénnyel alábbi címre küldendő: **Schmidt János** szőlőültetvénytelep-tulajdonos Bogáros (Bánát)

Koveset használt 24 lóerős autó eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Közgazdaság.
Budapesti értéktőzsde nyitása. (november 2.) Salgó 42500, Rima 14350, Államvasut 33000. Kőszén 127500, Nasic 54000, Olaj 8850, Ganz-Danubius 600000.
Budapesti értéktőzsde zárlat. (November 2.) Magyar hitel 9100, Osztrák hitel 1025, Salgó 40000, Rima 13650, Államvasut 30750, Kohó 40500, Atlantika 5825, Ganz-Danubius 610000, Kőszén 12850, Papír 3400, Nasic 50500. Szlavonia 3650, Országos fa 18300, Földhitel 8600, Viktoria 50000. Kereskedelmi bank 24000, Urikány 48000, Láng 1170, Lipták 3475, Schlick 7200, Brassói 22000, Zabolai 7200, Baróti 2950. Cukor 130000, Klotild 8400, Temesi szesz 14500.
Bécsi hivatalos zárlat. (November 2.) Prága 2340, Zágráb 290, Budapest 29.50, Varsó 5.—, Bucuresti 480, Milano 3120, London 329400, Newyork 73925. Páris 5140, Zürich 13500, Berlin 15.75, Amsterdam 29050.

részvények kétharmad része, amelyek egyszerűen a 20 milliós tőke értékének kétharmadrészét is képviselik, román állampolgárok kezében legyen. A részvények egyharmadrésze azonban jegyezhető külföldi állampolgárok által is.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.
Cenzurat: **Dr. ROMUL MAGER.**

NYILTÉR.
Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.
Felhívás!
Miatán Klein Sándor Str. Miron Costin (Gróf Leiningen-utca) 12. szám alatt levő vendéglőjét megvettem, felhívom az esetleges hitelezőket, hogy nálam 3 napon belül jelentkezzenek mert későbbi felszólamlást figyelembe nem vesszük. 5306
Albert István.

FRISS HAL
érkezett **Luttwák** óéghoz.
Calea Banatului. 5290
Kereskedelmi és vámölésben jártas tömólnárt
DIESEL-MOTOR KEZELŐT
keresünk vidéki malomba. — Ajánlatokat Kelet hírlapirodába kérünk. 12574

Ujabb nagy mennyiségű **uj használt 200-800 literes vashordók**
aradi raktárhoz érkeztek. 12575
Adler Hugó. Arad.
Str. I. Brătianu (Weitzer János-u.) No. 7

PYRAM a mai kor legközelebbi cipőkrémje!
Figyelje meg tisztító hatását! **Kérjen kifejezetten „PYRAM”-ot.**

Divatlanelek, női-férfi szövetek, vászonneműek, harisnyák legnagyobb választékban legolcsóbban beszerezhetők:

Szegfűnél

Strada Metianu
(Forrai-utca) 3.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„ÁRVÁCSKA” hétfőn a multkorú helyen 12—1 között várom. „Nagykereskedő.” 12460

Alkalmazás.

PERFEKT FÖZÖNŐ azonnali belépésre felvétetik Strada Cloșca (Szent László-utca) 7. 5303

GYERMEK mellé ajánkozik intelligens, megbízható nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 12460

HÁZMESTERNEK ajánkozik fiatal, gyermekeiken házaspár. Cim Wallinger hirdetőjében. 12460

KÖTÖTT, horgolt bluzokat jutányos áron vállalok. Cim Wallinger hirdetőjében. 12460

KIFUTÓ fia azonnalra felvétetik Biró és Társa csokoládégyár Str. Unirei (Fábián-utca) 10. 12460

NYAKKENDŐK átalakítását jutányosan vállalom Piața Catedrală (Tökölýtér 5a) 5291

UJPANÁD németalku községben román nyelvben és irodai teendőkhöz jártas nőten egyén azonnal alkalmazást nyer. Előjáróság. 5286

JÓ IRASU érettségizett fiatal ember irodai gyakornoknak felvétetik Szabó György szappangyár, Fischer Eliz-palota. 12574

IRODASZOLGA, továbbá kifutó fia felvétetik részvénytársaság helybeli irodájába. Írásbeli ajánlatok „Állandó” felige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 12575

NÉGY középiskolát végzett intelligens leány pénztárnoknői, vagy cukrászdában elárúsítónak ajánkozik. Cim Kelet hírlapiroda. 12575

ÓRASZÉGÉZ azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. 5200

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalok. Cim a kiadóban. 13725

KÉT fűszerszakmában jártas kereskedő azonnali belépésre állást keres. Cimeket a kiadóba kérnek. 5302

VILLANYSZERELŐ állandó munkára keresek. Gáspár műszerész, Strada Horia 1. 5307

JORAVÁLO megbízható minden magas fizetéssel azonnalra, vagy 15-ére felvétetik Strada Moise Nicoara (Petőfi-utca) 6. I. em. 12461

PERFEKT főzőnőt keresek november 15-ére dr. Földes Str. Grăceanu (Perényi-utca) 6—8. 12461

VILLANYSZERELŐ segédet és tanuló felvesszünk Varga és Rosenfeld (I. égett Neuman-palota.) 12576

MINDENES FÖZÖNŐ 16 fizetéssel felvétetik Bul. Gen. Dragalina (Apponyi-körút) 2. II. em. 11. 5296

ELÁRUSÍTÓNÓ felvétetik. Cim a kiadóban. 12776

Vétel és eladás.

KIS NŐI arany óra, ezüst cigaretta-tárca angol báránnyal bélelt fekete női bunda, finom plééd, piros színházi, illetőleg alkalmi kabát eladó Str. Consistorială (Batthyány-utca) 23. sz. I. e. jobb. 500

MESTERHEGEDŐ (110 éves) eladó Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11816

„BIHARI”-képek eladók. Görbe-utca 1a) 11817

HÁROMXNÉGY HASZNALT szmyrna, nagy plafond villanylámpa eladó Strada George Popa (Ferdinánd-utca) 1. jobbra 5288

PIANINO, berlini, elsőrangú, eladó Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11817

VESZEK Koronázási bélyegeket, komplet sorokat és ivszámra, 25 banis, 3 és 6 Lelet külön is. Comptoir Philatélique Arad, Strada Unirei (Fábián-utca) 6a) sz. 5293

ELADÓ városi bunda, fehér korálgyöngy, gobelinkép, kézimunka asztalterítő, olajfestmény, ruhanemű, löszormatrac, butorféle Strada Consistorială (Batthyány-utca) 19. kapuval szemben levő lakás. 12575

EGY új amerikai íróasztal tölgyfából és egy hálószoba eladó Strada Teodor Giontea (Pöhltenberg Ernő-utca) 9. 12461

ASZTALOS SZERSZÁM két páddal eladó Strada Veche (Uj-utca) 8. 5297

HÁLÓSZOBÁ BUTOR és teljesen jókarban levő íróasztal olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5301

FÉRFI ÖLTÖNY, téli kabát, középtermű, egyszerű rövid bekecs, 41-es csizma, gyermek kabátok 9 évesnek, egyszerű bekecs eladók Str. George Popa (Ferdinánd-utca 1a) földszint balra. 5205

NÉGYSZEMÉLYES csukott hintó 4500 leiert eladó Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 6. 5298

ANTIK feiler északiszóvet zongorát-akaró eladó Str. Dimitrie Bolintineanu (Arany J.-utca) 1. 5299

BUTOR, talhalmozott raktár miatt, ebédli és hálószobák olcsó áron kaphatók Wiegenfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

EZER METER 2 colos vascső, egy gőzkazán, 6—8 waggon terméskő eladó. Gábor Miklós csokoládégyárban, Str. Pescarului (Thököly Imre-utca) 1. 12837

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászönyveket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Knieszer papirkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHET! Műtárgyak, szobrok, szönyvek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítás. Szép művészeti Szalon, Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

EBÉDLŐ PERZSA 29.000, ebédli szmirna 22.000, Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) 12021

ELADÓ prima lucerna széna waggontelben ab Arad vasut állomás. Cim a kiadóban. 5225

Uzletek.

BELVÁROSBAN, legforgalmasabb főúton hentes, mészáros üzlet, más üzletnek is alkalmas, 2 szobás lakással, sürgősen eladó. — Sarok fűszerüzlet vendéglővel, házzal együtt átadó. Bővebbet „Argus” hirdető Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 12726

JÓFORGALMU polgári kávéházamat eladnám, vagy 40.000 Leiel társat keresek. Bővebbet Wallinger-irodában. 12460

Ingatlan.

KITERMELESRE alkalmas erdőbirtok Arad megyében eladó. Bővebbet Wallinger-irodában. 12461

MOSOTY-TELEP Apaffy Mihály-utca 19. számú ház eladó. 5295

Ellátás.

PENSIÓT keres házaspár uricsalánál „Mielőbb” jeligére Kelet hírlapirodába. 12574

INTELLIGENS urileány elsőrendű teljes ellátást keres. Cim Wallinger hirdetőjében. 12460

INTELLIGENS fiatalember lakótársul ellátással felvétetik Str. Badea Cartan (Angyal-utca) 3. szám alatt. 5289

Különböleg.

VILLANYSZERELÉST, csengőberendezést legolcsóbban vállal Schwarcz műszerész Strada Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12815

DIRECTE importált legfinomabb eredeti norvég, kevéssé halszagú Cod-liver-oil. Csukamájolaj dr. Földes Béla gyógyszer-tára Arad. 12831

Aradi Hitelbank és Takarékpénztár RT.

Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. 5088

Elfogad betéteket magas kamatozással. Átutalásokat eszközöl. ∴ Előleget ad árukra.

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.

Iskolaruhák, fiu télikabátok, férfi-öltönyök, raglánok, télikabátok, szőrme bekecses, bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2445

Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.

SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piața Avram Jancu (Szabadság-tér, Színház-épület.

TÁRS KERESTETIK 40—50 ezer leiel jömenetelű vegyeskereskedés és korcsma üzlethez, ahol 3 szobás lakás is van. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5269

Oktatás.

KERESEK egy komoly, perfekt román nyelvtanárnőt, ki házhoz járna oktatásra. Teljes című ajánlatokat „Román” jeligére a kiadóba. 5304

Révai Nagy Lexikon

XV-ik kötete romániai kiadása még pár napig előjegyezhető. A XII., XIII. és XIV-ik kötetek is kaphatók lesznek.

Román motivumu

kazetták és jemper

eladók Páhinál Str. Desseanu (Révay-utca) 12. Délután 3—4-ig. 12461

Német-francia

nevelőnőt keresek tízennégy éves leányom mellé. Zongora, vagy hegedűtanítás megkívánatik. Ajánlatokat fénykép mellékeléssel és fizetési igény feltüntetésével

Révész Károly, Cermel (Csermő) Arad megye külsővidék. 12461

Pénztárnoknő

nagyforgalmu detail-üzlet részére azonnali belépésre 5289

kerestetik.

Csakis nagyobb gyakorlattal rendelkező, telefon kezelésben és kereskedelmi ügyekben is jártasak „Detail” jelige alatt pályázzanak „Detail” adóhivatalba.

Fűszer- és csemegekereskedés részére

románul is beszélő

ügyes

segédet

keresek

lehetőleg azonnali belépésre, ki a kirakattervezéshez is ért.

NAGY FARKAS, ARAD. 12575

Adóügyekben

teljesen jártas, önnállóan dolgozó irnok állást keres. Cim

Kletz Béla, Ineu (Borosjenő).

Utlevelekre vizumot 55.— Leiert legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerezt